

ASV tarifu dēļ Kanāda un Ķīna paraksta vienošanos par kokmateriālu piegādi

Avoti: Kanādas meža nozares informācijas vietnes

Līgums, kas būs spēkā turpmākos piecus gadus, paplašinās Kanādas un Ķīnas sadarbību koka augstceltņu un būvkonstrukciju jomā. Ņemot vērā neprognozējamus un pieaugošos ASV prezidenta noteiktos tarifus, Kanādas Britu Kolumbijas province meklē jaunus kokmateriālu tirgus.

2026. gada 15. janvārī Kanādas premjerministrs Marks Kārnijs uzsāka vizīti Ķīnā un tikās ar tās premjerministru Li Cjans. Kanāda pārorientējas uz Ķīnu pēc ASV prezidenta Donalda Trampa ieviestajiem tarifiem kokmateriāliem. Nozīmīgākā Kanādas kokmateriālu ražotāja ir Britu Kolumbijas province, kuras pārstāvji Ķīnā parakstīja saprašanās memorandu par sadarbību modernas koka būvniecības jomā. Britu Kolumbijas kokrūpnieki uzsvēra sadarbības ar Ķīnu lielo nozīmi, laikā, kad ASV tarifi, faktiski, neļauj Kanādas kokmateriālu biznesam attīstīties tā, kā tas notika iepriekš. Jaunie ASV noteiktie tarifi un nodokļi Britu Kolumbijas zāģmateriāliem, kas jau pārsniedz 40 %, ir postoši ietekmējuši provinces meža nozari, piemēram, darbu pārtraukušo *Domtar* celulozes rūpnīcu Vankūverā, kurā pirms slēgšanas pagājušā gada beigās strādāja aptuveni 350 darbinieki. Situācija negatīvi ietekmē arī sociālo sektoru Britu Kolumbijā.

Uz pieciem gadiem noslēgtā vienošanās, ko parakstīja Britu Kolumbijas Mežu ministrija, Kanādas Dabas resursu ministrija un Ķīnas Mājokļu, pilsētu un lauku attīstības ministrija, paredz abām valstīm sadarbīties un veikt kopīgus pētījumus par koka ēku būvniecību un lielizmēra inženiertehniskajām koka konstrukcijām. Tas ir viens no pirmajiem līgumiem, kas noslēgts pēc premjerministra Marka Kārnijs ierašanās Pekinā. Tā ir pirmā Kanādas premjerministra vizīte kopš 2017. gada. Premjerministrs Marks Kārnijs maksimāli izmantoja savas vizītes Ķīnā iespējas un uzsvēra, ka Kanāda sāk jaunu attiecību ēru, mēģinot atjaunot tirdzniecības un diplomātiskās saites ar Ķīnu.

Parakstītais Saprašanās memorands ir paredzēts, lai integrētu modernās koka būvniecības metodes Ķīnas pilsētu un lauku atjaunošanas stratēģijās, vienlaikus izpētot “praktiskās pieejas zaļajai attīstībai”. Kanādas Britu Kolumbijas kokrūpnieki cer, ka ciešāka sadarbība ievērojami paplašinās apstrādātas koksnes un inženiertehnisko koka būvkonstrukciju ieplūšanu ļoti nozīmīgajā Ķīnas tirgū.

Saskaņā ar Britu Kolumbijas Universitātes politiskās ekoloģijas un Ķīnas ekonomikas pētnieces Džuljetas Lu teikto, noslēgtā memoranda īstenošana ir „salīdzinoši viegli sasniedzams mērķis” Kanādas premjerministra Kārnija centieniem atjaunot tirdzniecību ar Pekinu. Īpaši, ja to salīdzina ar sarežģītākām problēmām, piemēram, Kanādas tarifiem Ķīnas elektriskajiem transportlīdzekļiem vai Ķīnas nodokļiem attiecībā uz Kanādas rapšu eļļu. Pētniece norādīja, ka Kanādas Britu Kolumbijai potenciālais ieguvums būs ievērojams, ņemot vērā Ķīnas ilgstošo “atkarību” betona un tērauda augstceltņu būvniecības uzplaukuma laikā, kas traucē īstenot oglekļa emisiju ierobežošanas plānus. Šobrīd Ķīnas būvniecība sāk pamazām pāriet no t.s.masveida ražošanas uz dažādu veidu būvkonstrukciju pielietošanas izaugsmi.

Tas ir iespējams, pateicoties pēdējo gadu normatīvā regulējuma izmaiņām Ķīnā attiecībā uz noteikumiem koka ēku būvniecībā. Turklāt kanādiešiem ir jaunas tehnoloģijas koka konstrukciju jomā, kas ļauj būvēt daudz lielākas ēkas, kādas, attiecīgi, interesē Ķīnas būvniecības nozari. Tas viss liecina, ka pastāv lielas iespējas sekmīgai sadarbībai turpmāk.

Kā ziņo *Canadian Press*, saprašanās memorands aicina stiprināt „rūpniecisko ķēdi” koka izmantošanai būvniecībā, tostarp daudzstāvu koka ēku un lielizmēra koka konstrukciju projektos. Ķīna jau ir vienkāršojusi noteikumus, lai ļautu būvēt lielākas koka ēkas Pekinā, Šanhajā un Haikou. Šīs pārmaiņas saskan ar Britu Kolumbijas vēlmi paplašināt augstākas pievienotās vērtības koka produktu eksportu uz Ķīnu.

Pašlaik Kanādas eksportā uz Ķīnu dominē zemākas vērtības produkti, piemēram, celuloze, ko izmanto papīra ražošanā, un neapstrādāti kokmateriāli. Kanādieši vēlē šo situāciju mainīt. Tāpēc jebkādām pozitīvām izmaiņām Ķīnas tirgus pieprasījumā

pēc Kanādas kokmateriāliem būs ļoti būtiska ietekme uz Kanādas kokrūpniecību.

Saskaņā ar Britu Kolumbijas Mežu ministra Ravi Parmara teikto, šis nolīgums ir daļa no jauniem centieniem diversificēt tirdzniecību ar ASV, kur tarifu ieviešana ir radījusi spiedienu uz Britu Kolumbijas kokmateriālu piegādes ķēdi. "ASV prezidenta Donalda Trampa ieviestie tarifi ir ievērojami ietekmējuši Britu Kolumbijas un Kanādas meža nozari," uzsvēra R. Parmers. "Tāpēc mēs izpētām citus tirgus, lai izveidotu jaunas un stiprinātu esošās partnerības, tādējādi stabilizējot un diversificējot mūsu meža nozari".

Sadarbības memorands ir noslēgts laikā, kad Britu Kolumbija arvien vairāk orientējas uz Āziju, lai palielinātu kokmateriālu eksportu. 2025.gadā Mežu ministrs Ravi Parmars vadīja tirdzniecības delegāciju uz Japānu un Dienvidkoreju, kā rezultātā tika noslēgti vairāki tirdzniecības līgumi, savukārt premjerministrs Deivids Ebija devās uz Indiju, lai sekmētu Kanādas kokmateriālu eksportu uz šo valsti.